

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN		หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN007
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ :01 วันที่บังคับใช้ :23/11/66	หน้า 1/3
เรื่อง การผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง			

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อกำหนดแนวทางการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง
- 1.2 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน

2. ขอบเขต

- 2.1 ผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องทุกรายที่เข้ามาใช้บริการที่โรงพยาบาลสิรินธรและมีการติดเชื้อในช่องท้อง (peritonitis)

3. ผู้รับผิดชอบ

- 3.1 หัวหน้าหอผู้ป่วย ทบทวนวิธีการปฏิบัติกับพยาบาลทุกระดับ
- 3.2 พยาบาลหัวหน้าทีม ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติของพยาบาลทุกระดับให้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน
- 3.3 พยาบาลเจ้าของผู้ป่วยปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง

4. นิยามศัพท์

- 4.1 การผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง หมายถึง การผสมยาปฏิชีวนะลงในน้ำยาล้างไตเพื่อบริหารยาเข้าสู่ร่างกายขณะผู้ป่วยมีภาวะ peritonitis
- 4.2 PD nurse หมายถึง พยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางสาขาการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดทดแทนไต (การล้างไตทางช่องท้อง) 4 เดือน
- 4.3 Peritonitis หมายถึง ภาวะติดเชื้อในช่องท้องของผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง สามารถให้การวินิจฉัย โดยการตรวจพบอาการ และอาการแสดงทางคลินิก 2 ใน 3 ข้อ คือ
 - 1) อาการและอาการแสดงที่บ่งชี้ถึงการอักเสบของเยื่อぶผนังช่องท้อง ได้แก่ อาการปวดท้อง กดเจ็บทั่วๆไปของผิวหนังบริเวณหน้าท้อง และการตรวจพบ rebound tenderness
 - 2) น้ำยาล้างไตที่ถ่ายออกมาขุ่น หรือ มีเม็ดเลือดขาวมากกว่า 100 ตัว/ไมโครลิตร ร่วมกับพบเซลล์เม็ดเลือดขาว neutrophil มากกว่าร้อยละ 50
 - 3) ตรวจพบเชื้อก่อโรคจากการย้อมสีแกรม หรือ การเพาะเชื้อจากตัวอย่างน้ำยาล้างไต

5. วิธีปฏิบัติ

- 5.1 เตรียมอุปกรณ์สำหรับการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไต ดังนี้
 - ก. น้ำยาล้างไต ตามคำสั่งการรักษา หลีกเลี่ยงการใช้น้ำยาล้างไตที่มีความเข้มข้นสูงในขณะที่มีภาวะ peritonitis
 - ข. ยาฆ่าเชื้อภายนอก (anti-septic agents) ได้แก่ 2% chlorhexidine in 70 % alcohol solution หรือ 70 % alcohol
 - ค. ยาปฏิชีวนะตามแผนการรักษา
 - ง. Sterile water for injection ขนาดบรรจุ 10 มิลลิลิตร (ตามชนิดของยาปฏิชีวนะที่สั่งการรักษา)
 - จ. Transpore
 - ฉ. สำลี sterile

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN		หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN007
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION		ฉบับแก้ไขครั้งที่ :01 วันที่บังคับใช้ :23/11/66
เรื่อง การผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง			

ช. Syringe 10 ml. จำนวน 1 กระบอก

ช. Needle No.18 และ 24 อย่างละ 1 อัน

ณ. ผ้าปิดปากและจมูก

ณ. กรรไกร

5.2 พยาบาลปฏิบัติตามขั้นตอนการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง ดังนี้

ก. ผู้ปฏิบัติและผู้ช่วยสวมผ้าปิดปากและจมูก และล้างมือตามขั้นตอน

ข. ทำความสะอาดโต๊ะวางอุปกรณ์ด้วย 70 % alcohol รอให้แห้งจึงนำอุปกรณ์มาวาง

ค. ตรวจสอบสภาพถุงน้ำยา รอยรั่ว รอยฉีกขาด ความขุ่น เปอร์เซ็นต์ของน้ำยา วันหมดอายุ

จ. เช็ดทำความสะอาดถุงน้ำยาบริเวณ injection port ด้วย 2% chlorhexidine in 70 % alcohol ใช้กรรไกรสะอาดตัดถุงด้านนอกบริเวณ injection port เป็นรูปตัวที (ระมัดระวังไม่ให้ตัดโดนถุงน้ำยาด้านใน)

ฉ. ดึง injection port ออกมานอกถุงพลาสติกหุ้มน้ำยาล้างไต

ช. เตรียมยาปฏิชีวนะตามแผนการรักษา ในกรณีที่ต้องบริหารยาปฏิชีวนะ 2 ชนิด แนะนำให้แยก syringe ในการเตรียมยาปฏิชีวนะ เพื่อป้องกันปฏิกิริยาระหว่างยา 2 ชนิด

ช. เช็ดฆ่าเชื้อบริเวณ injection port ด้วย 2% chlorhexidine in 70 % alcohol ทิ้งให้แห้ง 30 วินาที

ณ. ผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไต โดยใช้เข็มเบอร์ 23 หรือ 24 ฉีดเข้าบริเวณ injection port ตรงๆ เปลี่ยนหัวเข็มทุกครั้งเมื่อฉีดยาปฏิชีวนะในถุงน้ำยาล้างไต กรณีต้องใช้ยาปฏิชีวนะ 2 ชนิด ให้ผสมครั้งละ 1 ชนิด แล้วเขย่าถุงน้ำยาให้ทั่วแล้วจึงผสมยาชนิดที่ 2

ณ. ใส่ injection port กลับเข้าถุง ปิดบริเวณรอยตัดด้วย Transpore

ณ. เขียนชื่อ-สกุลผู้ป่วย ชื่อยาปฏิชีวนะ ขนาดยา วันที่และเวลาที่ให้ผู้ป่วยใช้ ลงบนถุงน้ำยาชั้นนอกให้ชัดเจน

ณ. ให้คำแนะนำผู้ป่วย ดังนี้

- ควรนำน้ำยาล้างไตที่ผสมยาฆ่าเชื้อกลับบ้านโดยเร็วที่สุด และควรหลีกเลี่ยงการวางน้ำยาไว้ที่ท้ายกระบะหรือในกระโปรงหลังรถ เมื่อถึงบ้านให้เก็บน้ำยาในตู้เย็นช่องธรรมดา เมื่อจะใช้ให้นำออกมาวางไว้ที่อุณหภูมิห้องประมาณ 1-2 ชั่วโมง
- สังเกตอาการผิดปกติหลังจากใส่น้ำยาล้างไต เช่น ผื่นคัน แบนหน้าอก ใจสั่น หายใจลำบาก อาจเกิดจากการแพ้ยา ให้รีบแจ้งพยาบาลแล้วมาพบแพทย์
- มารับน้ำยาล้างไตผสมยาฆ่าเชื้อตามนัดจนครบตามแผนการรักษา

6. เกณฑ์ชี้วัด

6.1 ผู้ปฏิบัติสามารถอธิบายขั้นตอนการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้องได้ 100 %

6.2 ผู้ปฏิบัติสามารถสาธิตวิธีการการผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้องได้ถูกต้อง 100 %

	โรงพยาบาลสิรินธร สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร SIRINDHORN HOSPITAL BANGKOK METROPOLITAN		หมายเลขเอกสาร WI-HDU-GEN007
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION		ฉบับแก้ไขครั้งที่ :01 วันที่บังคับใช้ :23/11/66
เรื่อง การผสมยาปฏิชีวนะในน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง			

7. เอกสารอ้างอิง

เถลิงศักดิ์ กาญจนบุษย์. คู่มือแนะนำการล้างไตทางช่องท้องฉบับประชาชน. ฉบับเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราชกุมารี ในมหามงคลสมัยทรงเจริญพระชนมายุ 55 พรรษา วันที่ 2 เมษายน 2553 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ ;2553

เถลิงศักดิ์ กาญจนบุษย์. ตำราแนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์; 2556

สมชาย เอี่ยมอ่อง. ตำราแนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง. กรุงเทพฯ: เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น; 2551.

สมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย. แนวปฏิบัติการล้างไตทางช่องท้อง พ.ศ. 2560. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: เฮลท์ เวิร์ค พลัส; 2560.

สมาคมพยาบาลโรคไตแห่งประเทศไทย. ข้อเสนอแนะการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรุงเทพเวชสาร; 2566.